

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Cahul, Cebotari Vitali și de către inculpatul Hemei Nicolae prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Hemei Nicolae XXX, *născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.08.2016 – 07.03.2017 (prima instanță);
2. 10.03.2017 – 27.02.2018 (instanța de apel);
3. 05.06.2018 – 10.07.2018 (instanța de recurs ordinar);
4. 17.08.2018-26.12.2018 (instanța de apel);
5. 02.04.2019-12.06.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 07 martie 2017 Hemei Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Hemei Nicolae i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani și 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 Cod penal și art. 90 alin. (10) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa deja stabilită, inculpatului i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecută, care i-a fost aplicată prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2014, fiindu-i

stabilită definitiv pedeapsa de 18 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Totodată, s-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate de stat pentru efectuarea expertizei medico-legale biologice - 112 lei, expertiza medico-legală întru stabilirea gradului leziunilor corporale - 57 lei; expertiza psihiatrico-legală de staționar - 5645 lei.

La 17 martie 2017 prin încheierea Judecătoriei Cimișlia a fost înlăturată omisiunea vădită din dispozitivul sentinței din 07 martie 2017, unde s-a consemnat că: *„Termenul pedepsei urmează a fi calculat din 07 martie 2017, fiind inclusă durata deținerii în stare de arest din 25 iunie 2016 până la definitivarea sentinței”*, operând următoarea suprimare după cum urmează: *„Termenul pedepsei urmează a fi calculat din 07 martie 2017, fiind inclusă durata deținerii în stare de arest din 23 iunie 2016 până la definitivarea sentinței”*.

2. Pentru a se pronunța în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, Hemei Nicolae, la 22 iunie 2016, în jurul orelor 22:00, aflându-se la domiciliul său, a planificat omorul cet. Platon E. sub pretextul răzbunării, deoarece fiica acesteia a sustras de la dânsul careva bunuri materiale și ambele au refuzat să le restituie, astfel luând decizia de a duce până la capăt intențiile sale infracționale, s-a înarmat cu un topor cu mâner din lemn și două cuțite pliante, după care, în aceeași seară, s-a deplasat cu bicicleta la gospodăria cet. Platon E. situată pe XXX. Ajungând la domiciliul ultimei, a sărit gardul, a pătruns în ogradă și s-a apropiat de fereastra dormitorului cet. Platon E. unde a bătut cu degetele în fereastră pentru ca aceasta să iasă din casă. Hemei Nicolae, văzând că nimeni nu iese a luat în mână cuțitul pliant cu mâner din lemn a deschis ușa și a pornit spre dormitor, moment când a observat că Platon E. îi mergea la întâmpinare, astfel el, dând-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind lipsirea de viață a victimei, a atentat la viața acesteia, aplicând-i o lovitură cu cuțitul în regiunea inimii, care însă nu i-a atins organele vitale provocând-i doar dureri fizice. Fiind convins că victima în rezultatul loviturii aplicate va deceda în scurt timp, a fugit de la fața locului deplasându-se cu bicicleta spre domiciliul său, însă în scurt timp a fost ajuns din urmă de către angajații Inspectoratului de Poliție Basarabeasca, care l-au reținut, acesta având asupra sa armele destinate săvârșirii omorului.

Tot el, la 23 iunie 2016, aproximativ la orele 04:15 deținea asupra sa un pachet cu masă vegetală uscată și grosier mărunțită, de culoare verde-cafenie, cu cantitatea totală de 5,50 gr., care a fost depistat asupra sa și ridicat în urma efectuării percheziției corporale în incinta IP Basarabeasca, pe care nu avea scop să le înstrăineze și care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/3/2-R-248 din 29 iunie 2016, reprezintă marihuana și se atribuie la categoria substanțelor narcotice conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, de o cantitate mare.

Pe baza stării de fapt expuse supra, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, *tentativă de omor cu premeditare*, și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - *păstrarea substanțelor narcotice în proporții mari fără scop de înstrăinare*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost contestată cu apeluri de către inculpat și avocatul Cojocar A. în numele acestuia.

3.1. Avocatul Cojocar A. a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de acuzare incriminate inculpatului. De asemenea, apelantul a menționat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră și urmează a fi modificată reieșind din următoarele considerente.

Fiindu-i adusă la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț, învinuit, Hemei Nicolae vina sa în comiterea infracțiunilor imputate nu a recunoscut-o. În cadrul cercetărilor judecătorești, dînsul a explicat instanței precum că, la 22 iunie 2016, pe timp de noapte, într-adevăr cu bicicleta a fost în XXX la domiciliu cet. Platon E., deținând asupra sa două cuțite pliante și un topor cu mâner de lemn. Anterior, având careva relații cu fiica părții vătămate, care îi este datoare cu mijloace financiare, și în privința căreia este pornită urmărirea penală în baza art. 190 Cod penal, sub pretextul depistării acesteia la domiciliu și predării poliției, a pătruns în ograda și domiciliu cet. Platon E. Fiind într-o odaie, în întuneric, înaintea lui a apărut o persoană și el din frică o lovit-o neînsemnat cu cuțitul în regiunea corpului. După aceea imediat a părăsit imobilul și s-a deplasat spre XXX, spre casă. Nu a avut intenția de a omorî pe cineva sau de a cauza careva leziuni corporale. Referitor la capătul de învinuire legat de păstrarea substanțelor narcotice, a declarat că niciodată nu a fumat, nici la etapa actuală nu fumează și nu întrebuințează substanțe narcotice. În seara de 22-23 iunie 2016 nu a deținut și nu a păstrat la sine marihuană. Nici nu cunoaște ce este și cum arată. Ceia ce a fost depistat la inculpat în cadrul percheziției, i-au fost puse în buzunarele hainei, în timp ce se efectua acțiunea procesuală de către angajații a IP Basarabasca, însă nu cunoaște de cine anume.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele expuse, coroborat cu probele acumulate și declarațiile martorilor, partea apărării a menționat că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate suficiente probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că Hemei Nicolae a comis infracțiunile imputate, motiv pentru care ultimul urmează să fie achitat.

3.2. Inculpatul Hemei Nicolae a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Ulterior, la 13 aprilie 2017 și la 19 aprilie 2017, inculpatul a mai depus plângeri împotriva sentinței, în care a cerut casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea

unei hotărâri de eliberare de la pedeapsă deoarece nu este vinovat. Totodată a solicitat de a fi luat în considerare că el este invalid de gradul 2 din copilărie, este fără tată, iar mama lui are nevoie de ajutor, deoarece are o vârstă înaintată.

4. Potrivit deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 27 februarie 2018 apelurile declarate de inculpatul Hemei Nicolae și avocatul acestuia Cojocaru A., au fost admise, cu casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Hemei Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal la 15 ani închisoare;
- art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, inculpatului Hemei Nicolae i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani și 2 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa deja stabilită, inculpatului i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Cimișlia din 24 aprilie 2014, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 16 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pentru încălcările admise în cadrul urmăririi penale, care au afectat grav drepturile inculpatului, pedeapsa stabilită acestuia a fost redusă la 11 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Cheltuielile judiciare în sumă de 5645 lei au fost trecute în contul statului.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, reluând cercetarea judecătorească în urma demersului înaintat de partea acuzării, cercetând în corespundere cu prevederile alin. (1) și (2) art. 414 și art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, toate probele examinate de prima instanță, precum și audiind în ședința de judecată a instanței de apel inculpatul Hemei Nicolae și partea vătămată Platon E., s-a ajuns la concluzia că instanța de fond întemeiat a conchis asupra vinovăției inculpatului pe ambele capete de acuzare, corect stabilindu-i și pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte.

Însă, instanța de judecată la aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor și la aplicarea prevederilor din art. 85 alin. (1) și art. 90 alin. (10) Cod penal, pentru cumulul de sentințe, i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea severă și necorespunzătoare probelor administrate în cauză.

Contrar prescripțiilor legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond, nu a apreciat fiecare probă administrată separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept,

indicate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a ajuns la concluzia vinovăției. De fapt, prima instanță în sentință s-a limitat la indicarea probelor, care au fost cercetate în cadrul cercetării judecătorești, fără a le da analiza corespunzătoare și a motiva soluția de condamnare. Toate aceste considerente, au dus la conchiderea instanței de apel despre necesitatea casării sentinței integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Colegiul judiciar a evidențiat că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal este indubitabil confirmată prin următoarele probe: procesul-verbal de ridicare din 23.06.2016, prin care s-a ridicat de la Hemei Nicolae un rucsac, un cuțit pliant cu mânerul din lemn, două cuțite pliante și un topor cu coadă din lemn; raportul de expertiză trasologică nr.34/12/3/1-R-322,323 din 05.08.2016, în baza concluziilor căruia cuțitul ridicat în timpul cercetării la fața locului se referă la categoria armelor albe și este un cuțit de vânatoare, confecționat industrial în condiții de uzină. Deteriorarea pe partea stângă, din față, mai jos de umăr, al cămășii de noapte pentru dame, ridicată de la domiciliul amplasat pe XXX a cet. Platon E., putea fi efectuată cu cuțitul, ridicat în cadrul cercetării la fața locului de la Hemei Nicolae. Inculpatul a fost recunoscut responsabil potrivit concluziilor din Raportul de expertiză psihiatrico-legală staționară nr. 45s-2016 din 02.08.2016.

Totodată, având în vedere că declarațiile date la etapa urmăririi penale nu au fost susținute de inculpat în ședința de judecată a instanței de apel în partea ce ține de faptul că: *„fiica părții vătămate a declarat că se va răzbuna pe mama sa, deoarece ea a scris casa pe numele surorii mai mare, ea nu a avut unde trăi și Platon i-a spus aceasta. Din ultima convorbire i s-a spus că tatăl avea o concubină din mahala, care venea la mama când tatăl era la lucru ca paznic în grădină.”* instanța le-a apreciat ca fiind declarative, neluându-le în considerare.

Instanța a menționat că, în urma cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că motivul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, a constat în îndreptarea inculpatului spre căutarea fiicei părții vătămate Valentina, pentru că dînsa a însușit bani și alte bunuri de la inculpat, pentru a se răzbună cu intenție de omor. Însă eroarea infractorului Hemei Nicolae în privința persoanei asupra căreia au fost întreprinse acțiunile infracționale - obiectul infracțiunii, din motiv că a fost întuneric și nu era vizibilă victima căreia i-a aplicat lovituri cu cuțitul, nu exclude vinovăția acestuia și nu înlătură componența elementelor constitutive ale infracțiunii săvârșite.

De asemenea, instanța a conchis că învinuirea inculpatului Hemei Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, este confirmată de probele: procesul-verbal de percheziție corporală din 23.06.2016, potrivit căruia de la Hemei Nicolae au fost ridicate substanțele narcotice - un pachet cu substanță vegetală

uscată mărunțită, raportul de expertiză tehnico-științifică nr. 34/12/3/2-R-248 din 29.06.2016 în care sînt examinate substanțele narcotice și potrivit căruia masa vegetală uscată și grosier mărunțită de culoare verde-cafenie, depistată și ridicată în cadrul percheziției corporale la Hemei Nicolae, reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea substanței narcotice constituie în total 5,50 gr.

Mai mult, în instanța de apel au fost verificate declarațiile inculpatului Hemei Nicolae precum că la urmărirea penală ar fi fost agresat de către colaboratorii de poliție, însă aceasta nu s-a confirmat, iar la 22 mai 2017 a fost adoptată o notă informativă a procurorului în Procuratura r-lui Cimișlia privind rezultatele examinării petiției, conform căreia invocațiile petiționarei Hemei F. (mama inculpatului) privind pretinsele acțiuni ilegale de tortură și tratament inuman, comise de procurorii din cadrul Procuraturii raionului Cimișlia sau alte persoane, în privința ei și a fiului, Hemei Nicolae, nu și-au găsit confirmare, aceste informații purtând un caracter aberativ.

Cu privire la modalitatea de individualizare a pedepsei definitive stabilite inculpatului cu aplicarea art. 84 și 85 Cod penal, instanța de apel nu a fost de acord, consemnând în acest sens că, potrivit art. 25 alin. (3) Cod penal, răspunderea pentru pregătirea de infracțiune și pentru tentativă de infracțiune se stabilește, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca și pentru infracțiunea consumată, cu trimitere la art. 26 și 27, respectîndu-se prevederile art. 81 Cod penal. În baza art. 81 alin. (3) Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Reieșind din sancțiunile prevăzute de normele incriminate inculpatului, pedeapsa în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal - 15 ani închisoare, iar în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - 1 an închisoare, conform prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv inculpatului Hemei Nicolae instanța de apel îi va stabili pedeapsa sub formă de 15 ani și 2 luni închisoare.

Conform art. 85 Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvîrșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vîrsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - termenul de 15 ani.

Potrivit revendicării (Forma 246) și a sentinței judecătorești s-a stabilit că Hemei Nicolae, anterior, a fost condamnat la 24 aprilie 2014, de către Judecătoria Cimișlia în baza art. 287 alin. (3) Cod penal - la 4 ani închisoare, în baza art. 187 alin. (2) lit. b),

d), Cod penal - la 3 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal - pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial i-a fost stabilită de 5 ani închisoare în penitenciar semiînchis, aplicându-i art. 90 alin. (1) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei stabilite pe un termen de probațiune de 3 ani.

Prin urmare, Hemei Nicolae a comis infracțiunile în termen de probă și în conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, instanța de apel i-a adăugat la pedeapsa stabilită de 15 ani și 2 luni închisoare, parțial, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Cimișlia din 24 aprilie 2014, stabilindu-i definitiv lui Hemei Nicolae pedeapsa de 16 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Efectuând verificarea circumstanțele referitoare la argumentele inculpatului cu privire la maltratarea din partea organului de urmărire penală, instanța de apel a statuat că, afirmația de maltratare a fost verificată de organele de resort negăsindu-și confirmarea. Însă, instanța de apel a stabilit încălcări ale normelor procesual-penale ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului constatând că Hemei Nicolae a fost audiat de organul de urmărire penală a IP Basarabeasca în calitate de bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) lit. a) Cod penal la 23.06.2016. Audierea a început la ora 04 și 50 de minute și s-a încheiat la ora 06 și 10 minute în prezența apărătorului Zahariuc Vl. (V.1, f.d.115-116).

În corespundere cu art. 104 alin. (1) Cod procedură penală, audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului se face numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, imediat după reținerea bănuitului sau, după caz, după punerea sub învinuire, dacă acesta acceptă să fie audiat. Nu se permite audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului în stare de oboseală, precum și în timpul nopții, decât doar la cererea persoanei audiate în cazurile ce nu suferă amânare, care vor fi motivate în procesul-verbal al audierii.

Conform pct. 49) din art. 6 Cod procedură penală, timpul nopții se consideră intervalul de timp cuprins între orele 22.00 și 6.00.

În acest sens, s-a reținut că audierea bănuitului Hemei Nicolae la momentul desfășurării urmăririi penale de către IP Basarabeasca în timpul nopții și fără motive întemeiate, adică în lipsa cererii persoanei de a fi audiat în timpul nopții a dus la o încălcare gravă a drepturilor procesuale a lui Hemei Nicolae (art. 64 Cod procedură penală) și stipulate în art. 24 al Constituției Republicii Moldova inclusiv dreptul esențial la apărare.

Or, potrivit prevederilor alin. (1) art. 64 Cod procedură penală, bănuitul are dreptul la apărare. Organul de urmărire penală îi asigură bănuitului posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele care nu sînt interzise de lege.

Pe când la momentul desfășurării urmăririi penale de către colaboratorii IP Basarabeasca și la audierea bănuțului Hemei Nicolae în timpul nopții s-a creat un obstacol la realizarea drepturilor penale a participanților la proces cu privire la accesul liber la justiție și la un proces echitabil, garantate de art. 20 din Constituția și §1, §3 art. 6 Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale.

Instanța de judecată a omis a stabili acest fapt al încălcării drepturilor bănuțului Hemei Nicolae în timpul urmăririi penale, fiind prezente temeiurile aplicării prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală privind reducerea pedepsei. Or, conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări. Drept recompensă pentru încălcarea normelor procesual-penale imperative privind audierea în timpul nopții, inculpatul Hemei Nicolae va executa doar 11 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, deoarece restabilirea echității sociale reprezintă o valoare supremă în societate și este garantată de art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Cu privire la revendicarea procurorului privitor la compensarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, în beneficiul statului, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Respectiv, prin prisma normei procesuale menționate, suportarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece, în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpaților, prin urmare nu de fiecare data poate fi pusă pe seama inculpaților încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei.

Or, la adoptarea sentinței instanța de judecată în conformitate cu prevederile art.385 alin. (1) pct. 14) Cod procedură penală, urma să soluționeze inclusiv și chestiunea cine și în ce proporții trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Astfel, Colegiul judiciar a notat că, în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare care ar putea fi încasate de la inculpat, așa cum, solicitantul efectuării expertizei este statul, în persona organului de urmărire penală al IP Basarabeasca. Prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea constatării și expertizei o poartă anume statul ca solicitant. Din aceste considerente s-a conchis că cheltuielile judiciare pe cauză în sumă de 5645 lei se trec în contul statului.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, de către:

6.1 Procurorul care a solicitat casarea deciziei în parte stabilirii pedepsei, invocând faptul că:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale. La stabilirea pedepsei eronat s-a ajuns la concluzia privind comiterea încălcărilor la etapa urmăririi penale, care au afectat grav dreptul inculpatului la apărare, cu aplicarea prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, și redozarea esențială a pedepsei drept recompensă pentru aceste încălcări;

- eronat s-a reținut de către instanța de apel precum că, „*audierea bănuitului Hemei Nicolae la momentul desfășurării urmăririi penale de către IP Basarabeasca în timpul nopții și fără motive întemeiate, adică în lipsa cererii persoanei de a fi audiat în timpul nopții a dus la o încălcare gravă a drepturilor procesuale (art. 64 CPP) stipulate în art. 24 al Constituției, dreptul esențial la apărare*”;

- art. 104 alin. (1) din Cod de procedură penală, audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului se face numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, imediat după reținerea bănuitului sau, după caz, după punerea sub învinuire, dacă acesta acceptă să fie audiat. Nu se permite audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului în stare de oboseală, precum și în timpul nopții, decât doar la cererea persoanei audiate în cazurile ce nu suferă amânare, care vor fi motivate în procesul-verbal al audierii;

- reieșind din materialele dosarului, infracțiunile incriminate inculpatului au fost comise la 22.06.2016 aproximativ în jurul orelor 22.00, iar Hemei Nicolae, a fost reținut de facto la 23.06.2016 la orele 02.30, procesul-verbal de reținere a fost întocmit tot în aceeași zi între orele 03.45 - 04.00. Audierea bănuitului a început la ora 04.50 min. și s-a încheiat la ora 06.10 min. în prezența apărătorului;

- audierea bănuitului a avut loc noaptea, după reținerea acestuia, conform prevederilor Codului de procedură penală întrucât Hemei Nicolae, a fost reținut practic imediat după comiterea infracțiunii, iar organul de urmărire penală avea bănuiele

rezonabile că acesta va întreprinde acțiuni pentru distrugerea sau ascunderea probelor, urmelor infracțiunii, adică în situația dată audierea nu suferea amânare, motiv întemeiat, care a condiționat dispunerea acesteia în timpul nopții. A doua condiție prevăzută de Codul de procedură penală, care permitea audierea bănuیتului în timpul nopții era respectată de către organul de urmărire penală;

- în art. 104 alin. (1) Cod de procedură penală nu este indicat că trebuie să fie anume cerere scrisă a bănuیتului. În cazul cercetat, bănuیتului înainte să fie audiat i-au fost explicate drepturile și obligațiile în prezența apărătorului, prevăzute de art. 64 Cod de procedură penală, unul din care este dreptul de a accepta să fie audiat și de a face declarații sau să refuze de a le face. Reieșind din faptul că bănuitul a dat declarații și a acceptat să fie audiat, suntem în prezența acordului (cererii) tacit a inculpatului să fie audiat chiar și în timpul nopții;

- audierea bănuیتului a avut loc în prezența apărătorului Zahariuc Vl., și după ce s-a încheiat bănuitul împreună cu apărătorul său au făcut cunoștință cu procesul-verbal respectiv și, avînd posibilitate de a face careva mențiuni, observații referitor la modul, timpul audierii și etc., însă dînșii nu au făcut nici o observație, fiind de acord cu acțiunea procesuală efectuată;

- instanța de apel nu a motivat în decizia sa din care motive pedeapsa aplicată a fost redusă în proporții destul de esențiale -5 ani (de la 16 ani de închisoare până la 11 ani);

- în cadrul examinării cauzei nu a fost stabilit că audierea bănuیتului în timpul nopții a avut impact negativ asupra drepturilor inculpatului sau altor participanți la proces, probelor administrate pe cauza dată care au stat în baza învinuirii inculpatului, cu atât mai mult, fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de învinuit Hemei Nicolae a depus declarațiile similare cu cele date în cadrul audierii în calitate de bănuit, adică recunoștea parțial comiterea infracțiunilor îi incriminate;

- nu este de acord cu soluția instanței de apel, prin care s-a stabilit neîncasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat în mărimea de 5814 lei și trecerea lor în contul statului. Decizia instanței în partea respectivă contravine normelor procesual-penale în vigoare;

- la respingerea solicitării acuzatorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, de către instanța de apel nu s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 227, 229 Cod de procedură penală.

6.2. Inculpatul Helmei Nicolae care a invocat critici similare celor disputate și la etapa judecării cauzei în apel, menționând despre inechitatea pedepsei stabilite și în general al procesului desfășurat în privința sa, pledând că este nevinovat. Pe lângă acestea, inculpatul a susținut că a fost maltratat cînd s-a aflat în custodia poliției.

Recurentul solicitând adoptarea unei hotărâri de achitare, deoarece nu este vinovat de cele incriminate prin rechizitoriu.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgi al Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2018, s-au admis recursurile ordinare declarate, s-a casat total decizia instanței de apel, s-a dispus rejudecarea cauzei în ordinea de apel în alt complet de judecată.

7.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a motivat faptul că, potrivit art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

Drepturile și obligațiile asigurate bănuیتului în cadrul procesului penal sunt consemnate de legislator în art. 64 din Codul de procedură penală, printre acestea se enumeră dreptul de a face declarații și dreptul la apărare, care poate fi exercitat de bănuیت prin toate mijloacele și metodele permise de lege.

Totodată, instanța de recurs a specificat faptul că legea procesuală prevede anumite restricții vizavi de audierea bănuیتului, potrivit art. 104 Cod de procedură penală audierea bănuیتului se face numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, imediat după reținerea bănuیتului. Nu se permite audierea bănuیتului în stare de oboseală, precum și în timpul nopții, decât doar la cererea persoanei audiate în cazurile ce nu suferă amânare, care vor fi motivate în procesul-verbal al audierii. Punctul 49) din art. 6 Cod procedură penală prevede că timpul nopții se consideră intervalul de timp cuprins între orele 22.00 și 6.00.

Instanța de recurs a constatat faptul că, potrivit procesului-verbal de audiere a bănuیتului (f.d. 115-116 din vol. I), audierea acestuia a început la orele 04:50 min. și s-a finisat la 06.10 min., iar Hemei Nicolae, fiind asistat de un avocat, a fost de acord să facă declarații, consemnând asupra acordului prin semnătură. În procesul-verbal de audiere lipsește careva mențiuni exprese a bănuیتului că solicită audierea sa pe timp de noapte, după cum prevede art. 104 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a reținut că pe de altă parte, procurorul a afirmat în cererea de recurs că, infracțiunile incriminate inculpatului au fost comise de acesta la data de 22.06.2016, aproximativ în jurul orelor 22.00, iar Hemei Nicolae a fost reținut *de facto* la data de 23.06.2016, la orele 02.30, procesul-verbal de reținere a fost întocmit tot în aceeași zi între orele 03.45 și 04.00 noaptea. Audierea bănuیتului a început la ora 04.50 min. și s-a încheiat la ora 06.10 min., acțiunea procesuală s-a desfășurat în prezența apărătorului. Audierea bănuیتului a avut loc noaptea, întrucât Hemei Nicolae a fost reținut practic imediat după comiterea infracțiunii de tentativă de omor, iar organul de urmărire penală avea bănuieli rezonabile că acesta va întreprinde acțiuni pentru

distrugerea sau ascunderea probelor, urmelor infracțiunii, adică în situația dată audierea nu suferea amânare, fiind un motiv întemeiat, care a condiționat dispunerea audierii în timpul nopții.

La caz, instanța de recurs a menționat faptul că deși instanța de apel, a statuat asupra faptului că Hemei Nicolae în calitate de bănuțit a fost audiat în timpul nopții, nu a luat în considerare și celelalte circumstanțe care au dus nemijlocit la inițierea acestei proceduri, și anume instanța nu s-a referit la faptul că, inculpatul a fost reținut noaptea, imediat după comiterea infracțiunii, exista pericolul distrugerii sau ascunderii probelor, dânsul a fost asistat de un avocat la efectuarea acțiunii procesuale și a consemnat în procesul-verbal de audiere despre faptul că dorește să facă declarații.

Drept urmare instanța de recurs a statuat că toate acestea, încălcările nu au fost de natură să afecteze de o gravitate excesivă drepturile lui Hemei Nicolae garantate de art. 64 Cod de procedură penală, ceea ce presupune că redozarea pedepsei de la 16 ani închisoare până la 11 ani închisoare, este neîntemeiată și neargumentată, iar pledoaria procurorului în aceste sens a fost susținută integral de către instanța de recurs.

Instanța de recurs a concluzionat asupra faptului că în cauza deferită judecării, instanța de apel nu a ținut seama de prevederile expuse supra și, ca rezultat, a individualizat greșit pedeapsa în privința lui Hemei Nicolae.

În acest sens, instanța de recurs a apreciat ca fiind justificată afirmația procurorului că, în cadrul examinării cauzei nu a fost stabilit că audierea bănuțitului în timpul nopții a avut impact negativ asupra drepturilor inculpatului sau altor participanți la proces, probelor administrate pe cauza dată care au stat la baza învinuirii, cu atât mai mult, fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de învinuit Hemei Nicolae a depus declarațiile similare cu cele date în cadrul audierii în calitate de bănuțit.

Pe de altă parte, instanța de recurs a respins, ca neîntemeiate, alegațiile recurentului-procuror în partea ce se referă la soluția adoptată vizavi de cheltuielile judiciare suportate de stat pentru instrumentarea acestei cauze, dat fiind că instanța de apel corect a statuat că, potrivit art. 227 - 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare disputate aici urmează a fi trecute în contul statului.

Instanța de recurs a apreciat alegațiile inculpatului ce ține de pretinsa maltratare a sa în timpul aflării în custodia poliției ca fiind neîntemeiate, or aceste alegații nu și-au găsit confirmare, purtând un caracter declarativ.

Totuși, instanța de recurs a menționat faptul că prezintă interes cele consemnate de inculpat pe tot parcursul procesului penal vizavi de capătul de acuzare incriminat acestuia în baza art. 217 alin. (2) Cod penal – păstrarea substanțelor narcotice în proporții mari fără scop de înstrăinare.

Astfel instanța de recurs a reținut faptul că inculpatul a menționat constant că, nu întrebuințează substanțe narcotice, nu cunoaște cum acestea arată și nu le-a avut asupra

sa în ziua de 23 iunie 2016, când a fost percheziționat de către colaboratorii de poliție. Mai mult, Hemei Nicolae susține că anume în momentul efectuării percheziției corporale la care a fost supus, colaboratorii de poliție i-au pus în buzunar un pachetel de marijuana, cu masa de 5,50 gr.

Prin urmare instanța de recurs a specificat faptul că de către instanța de apel, la rejudecarea cauzei urmează să se supună verificării subsidiare declarațiile inculpatului, în coroborare cu celelalte probe din dosar, care au fost administrate pentru a-l incrimina în baza art. 217 alin. (2) Cod penal.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2018, s-au admis apelurile declarate, s-a casat parțial sentința în partea stabilirii pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni, în partea stabilirii pedepsei definitive pentru cumul de sentințe și în partea încasării cheltuielilor de judecată, s-a emis o nouă hotărâre prin care inculpatul Hemei Nicolae a fost eliberat de la executarea pedepsei de un an închisoare, stabilite în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, în temeiul expirării termenului de prescripție a răspunderii penale.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, pentru cumulul de sentințe la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 07 martie 2018, pe art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei, stabilite prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2014, stabilindu-i inculpatului Hemei Nicolae o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 16 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, acestea fiind trecute în contul statului.

8.1. Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, în cursul examinării cauzei cu respectarea egalității armelor, s-a stabilit că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal pe deplin a fost probată, prin cumulul de probe care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a remarcat faptul că și în cadrul audierilor inculpatul a recunoscut parțial vina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar în cursul judecării cauzei a solicitat chiar recalificarea faptelor, ca ulterior să indice că nu el a săvârșit infracțiunea, deși inculpatul neagă că el a săvârșit infracțiunea, vinovăția acestuia a fost probată în cadrul examinării cauzei, iar de către instanța de fond corect i-a fost aplicată și individualizată pedeapsa respectându-se prevederile art. art. 61, 75 Cod penal.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a statuat că deși inculpatul solicită achitarea pe acest capăt de acuzare, vinovăția acestuia a fost pe deplin probată în cadrul judecării cauzei, și anume prin

procesul-verbal de percheziție corporală din 23.06.2016, din care rezultă că la inculpatul Hemei Nicolae a fost depistat un pachet cu plante asemănătoare după culoare și miros specific cu cânepa, acesta nu a făcut careva obiecții la procesul verbal, iar martorii au indicat că la el a fost găsită marijuana.

Instanța de apel a menționat faptul că de către instanța de fond corect au fost stabilite circumstanțele cauzei și just a aplicat pedeapsa inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, însă din momentul săvârșirii infracțiunii și până la examinarea cauzei în instanța de apel a expirat termenul de tragere la răspundere penală, în baza prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Astfel că de către instanța de apel la stabilirea termenului pedepsei s-au respectat prevederile art. art. 61, 75, 81, 85, Cod penal, s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele în care a fost comisă fapta, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia.

Cu referire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a constatat că aceasta concluzie este neîntemeiată, prin urmare în baza prevederilor art. 143, 227, 229 Cod de procedură penală, a trecut aceste cheltuieli în contul statului.

9. Decizia instanței de apel, este contestată cu recurs ordinar de către:

9.1. Procurorul în procuratura de circumscripție Cahul Cebotari Vitali, care a invocat drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei în partea respingerii cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând faptul că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- de către instanța de apel eronat s-au interpretat prevederile art. art. 143, 227, 229 Cod de procedură penală, fapt ce a generat la emiterea unei soluții greșite în partea încasării cheltuielilor judiciare.

9.2. Inculpatul Hemei Nicolae, la data de 15.02.2019 cu suplimentele din 04.03.2019, 24.04.2014, care fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, invocând faptul că cauza nu a fost examinată sub toate aspectele, vinovăția sa nu a fost dovedită, nu s-a luat în considerare că este bolnav, o are la întreținere pe mama sa.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

10.1 Cu privire la recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Ceborati Vitali.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nefiind de acord cu soluția instanței de apel în partea trecerii cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare în contul statului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Analizând textul deciziei atacate (f.d. 176-198, vol. III) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția privind trecerea cheltuielilor de judecată în mărime de 5814 lei suportate în legătură cu efectuarea expertizelor, în contul statului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - „Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul

organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizelor judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 34-37, 46, 48-49, 54-55, 68-71, 78, 81-82 Vol. I), fără a exista o asemenea cerere din partea apărării.

Art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012) prevedea imperativ că „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat*”. Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat.

Reieșind din faptul că în speța dată expertizele judiciare s-au efectuat la 27.06.2016, 05.07.2016, 08.08.2016, 05.08.2016 , când erau în vigoare prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012) care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile inculpatului Hemei Nicolae, cheltuielile de judecată nu pot fi încasate de la inculpat în speța dată și astfel corect au fost trecute în contul statului.

Prin urmare, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

10.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Hemei Nicolae.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul nu a indicat nici un temei pentru declararea recursului ordinar prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă își manifestă dezacordul cu faptul că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, nefiind dovedită vinovăția sa, iar la aplicarea pedepsei nu s-a luat în calcul faptul că este bolnav și o are la întreținere pe mama sa.

Prin urmare instanța de recurs menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Analizând textul deciziei atacate, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Hemei Nicolae în săvârșirea infracțiunilor constatate, deoarece la judecarea apelurilor declarate de către procuror și inculpatul Hemei Nicolae, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor

motivelor invocate în apelurile declarate, decizia cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul penal remarcă că, argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, iar asupra acestora instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată (f.d. 180-195, vol. III), soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Alegația recurentului referitoare la faptul că în cadrul examinării cauzei nu a fost dovedită întru totul vinovăția sa, Colegiul penal o apreciază ca fiind lipsite de un substrat factologic, or după cum urmează din materialele cauzei cât și din conținutul deciziei contestate, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost dovedită indubitabil prin cumulul de probe anexate la materialele cauzei și anume: procesul – verbal de cercetare la fața locului din 23.06.2016 (f.d. 9-13 , v. I), procesul-verbal de ridicare din 23.06.2016, procesul - verbal de percheziție corporală din 23.06.2016 (f.d. 21, V. I), procesul- verbal de examinare a obiectului din 23.06.2016 (f.d. 25-28, V.I), planșa ilustrativă anexată, raportul de expertiză nr. 34/12/3/1-R-233 din 27.06.2016 (f.d 35-38, V. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 434 din 04.07.2016 (f.d. 48-49, V. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 98D din 12.07.2016 (f.d. 55, V. I), raportul de expertiză psihiatrico-legală staționară nr. 45s-2016 din 02.08.2016 (f.d. 68-71, V.I), raportul de expertiză nr. 34/12/3/1-R-322, 323 cu anexă la planșa ilustrativă din 23.06.2016 (f.d. 81-97, V.I), declarațiile părții vătămate Platon Ecaterina, declarațiile martorilor Garaba Ecaterina (f.d. 98, V.I), Platon Tudor (f.d. 104, V.I), Bradetchi Igor (f.d. 106, V.I), Mînescuț Ion (f.d. 58-59, V.II), Stafia Ion (f.d. 109-110 V. I, f.d. 66 V.II), probe, care în afara oricărui dubiu rezonabil au demonstrat vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal consideră necesar să menționeze faptul că poziția inculpatului referitoare la nevinovăția sa constituie o opinie subiectivă și nu se confirmă, deoarece din materialele cauzei penale rezultă că în cadrul procesului penal în speța dată, au fost respectate toate rigorile prevăzute de legea procesual penală, iar instanța de apel, a pus corect la baza soluțiilor de condamnare a inculpatului, cumulul de probe administrat și verificat în instanța de apel, acestea fiind verificate din punct de vedere al pertinentei,

concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel nefiind admise încălcări în privința principiului prezumției nevinovăției prevăzut de art. 8 Cod de procedură penală, în probarea vinovăției inculpatului fiind acumulate, examinate și verificate suficiente probe, cu respectarea în același timp a principiului contradictorialității prevăzut de art. 24 Cod de procedură penală, care prevede că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual-penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, acestea în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.

Cu referire la individualizarea pedepsei instanța de recurs ține să menționeze faptul că legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Astfel, la stabilirea pedepsei de către instanța de apel au fost luate în considerare criteriile generale de individualizare a pedepsei, circumstanțele în care a fost comisă fapta, persoana celui vinovat, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs constată că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că pentru corectarea inculpatului, acestuia urmează ai fi stabilită o pedeapsă privativă de libertate, calculată în concordanță cu rigorile impuse de legislație în limitele sancțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal.

Colegiul penal constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

11. Așadar, reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor ordinare declarate. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este una legală și întemeiată, considerente din care recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

12. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali și de către inculpatul Hemei Nicolae, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Hemei Nicolae XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor